

Nieuwe oogst

MARK SMIT
KUNSTHANDEL
SCHILDERIJEN 19e & 20e EEUW

Nieuwe oogst

Verkooptentoonstelling 2020

Zaterdag 22 februari t/m zondag 8 maart

OPENINGSTIJDEN TIJDENS TENTOONSTELLING

Dinsdag t/m zondag
van 11-17 uur
(gesloten op maandagen)

OPENINGSTIJDEN BUITEN TENTOONSTELLING

Woensdag t/m zaterdag
van 11-17 uur
en op afspraak.

INFORMATIE EN PRIJZEN:

MR MARK SMIT

Gecertificeerd Registertaxateur
Lid Federatie TMV
info@marksmit.nl

ANNA SMIT-LOOR

asmit@marksmit.nl

MARK SMIT KUNSTHANDEL B.V.

Markt 5 | 7731 DB Ommen
T +31 (0)529 - 469 280
E info@marksmit.nl

www.marksmit.nl

Nieuwe oogst

Het is wederom gelukt een mooie en gevarieerde 'nieuwe oogst' binnen te halen. Een daarvan prijkt op de cover van deze catalogus. Het is een belangrijk vroeg werk van Johan Dijkstra, waarvan een grotere variant in het bezit is van het Groninger Museum. Tegen de achtergrond van een Gronings dorpje oogst een boer het graan met de krachtige zwaaiende beweging van zijn zeis. De brede toetsen en goudgele kleuren waarmee het korenveld is weergegeven tonen de invloed van Vincent van Gogh. Johan Dijkstra was van jongs af aan een grote bewonderaar van zijn wereldberoemde voorganger.

De jonge Van Gogh keek op zijn beurt naar de schilders van de Haagse School, waarvan Hendrik Willem Mesdag een belangrijke exponent was. Van zijn hand is een zeldzaam licht en kleurrijk strandgezicht te koop met vertrekkende Scheveningse bomschuiten.

Een zeer interessante aanwinst is een knap geschilderd intiem portret van een lezende Tjieke Roelofs. Het is gemaakt door Albert Roelofs, zoon van de beroemde landschapsschilder Willem Roelofs. Albert is jonggestorven waardoor er relatief weinig werk van zijn hand op de markt komt. Van collega impressionist Isaac Israels is een prachtig portret te zien van een jonge vrouw die vanaf een balkon neerkijkt op de straten van Parijs.

Een andere blikvanger is een vroeg expressionistisch Zuid-Frans landschap van Wim Oepts. Dit kleurrijke doek maakte Oepts één jaar nadat hij zich in Frankrijk vestigde. Van Marc Mulders, een van onze favoriete kunstenaars die goed is vertegenwoordigd in onze collectie, hebben we twee vroege doeken en een grote geabstraheerde bloemenakker uit 2019.

Aan de samenstelling van de collectie is uitgebreid en gedegen (inter)nationaal speurwerk voorafgegaan. Arie Bakker uit Den Haag is sinds de opening in 2001 betrokken als inkoopadviseur van de kunsthandel. Graag bedanken Anna en ik Arie voor zijn onmisbare rol. Mede dankzij zijn expertise is de kunsthandel gegroeid tot wat het nu is.

Graag benadruk ik dat slechts een deel van onze collectie in de catalogus is afgebeeld en dat alle schilderijen goed geconserveerd en ingelijst zijn. Het complete aanbod kunt u bekijken op de verkooptentoonstelling.

U bent van harte welkom in Ommen.

Mark Smit

FREDERIK MARINUS KRUSEMAN 1816 - 1882

Ijsgezicht met schaatsers

Olie op paneel 43.5 x 56 cm, gesigneerd middenonder

ABRAHAM HULK 1813 - 1897

Zeilschepen voor de Hollandse kust

Olie op paneel 20.5 x 28.3 cm, gesigneerd rechtsonder

CORNELIS SPRINGER 1817 - 1891

Figuren in een roeiboot op woelig water

Olie op paneel 20 x 26 cm, gesigneerd linksonder met initialen en gedateerd '44

WOUTERUS VERSCHUUR 1812 - 1874

Verzorgen van de paarden

Olie op paneel 20 x 27.5 cm, gesigneerd linksonder

CHARLES LEICKERT 1816 - 1907

Zomers stadsgezicht

Olie op paneel 18.3 x 26 cm, gesigneerd rechtsonder

LODEWIJK JOHANNES KLEIJN 1817 - 1897

Winterlandschap met ijsvertier

Olie op paneel 36 x 47.5 cm, gesigneerd rechtsonder

ANDREAS SCHELFHOUT 1787 - 1870

Schaatsers op het ijs bij een toren

Olie op koper 6 x 9 cm, gesigneerd linksonder

ANDREAS SCHELFHOUT 1787 - 1870

Schepen op een kalme zee

Olie op koper 6 x 9 cm, gesigneerd verso en gedateerd 1849

JOHANNES HERMANUS BAREND KOEKKOEK 1840 - 1912

Woelige zee met diverse schepen

Olie op doek 64 x 100 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '61

Herkomst: Kunsthandel P.A. Scheen, Den Haag.

Literatuur: P.A. Scheen, *Lexicon Nederlandse Beeldende Kunstenaars 1750-1880*, Den Haag, 1981, afbeelding 345.

MARGARETHA ROOSENBOOM 1843 - 1896

Stillevan met rozen en aardbeien

Olie op paneel 31 x 42 cm, gesigneerd linksonder

MARI TEN KATE 1831 - 1910

Spelende kinderen bij een sloot

Olie op doek 68 x 95 cm, gesigneerd linksonder

De schilderijen van Mari ten Kate belichten meestal de positieve kanten van het gezinsleven maar vooral de charme van de onbekommerdheid en onbedorvenheid van de jeugdijaren. Allerlei aan die levensperiode gebonden situaties worden met een vleugje humor in beeld gebracht.

Op de achtergrond van het hierboven afgebeelde schilderij ligt een kleine boerderij met een hooiberg en een schuur, omringd door bomen en struiken. Het graan ervoor is goudgeel, het is zomer. Op de voorgrond woeste grond en een beekje met een simpel planken bruggetje, waarop een klein meisje staat, blootsvoets. Ze kijkt naar haar oudere broertje dat probeert een in het water gevallen mutsje van het hondje aan te pakken. Haar oudere zusje straalt naar de kleine uit dat alles weer goed komt.

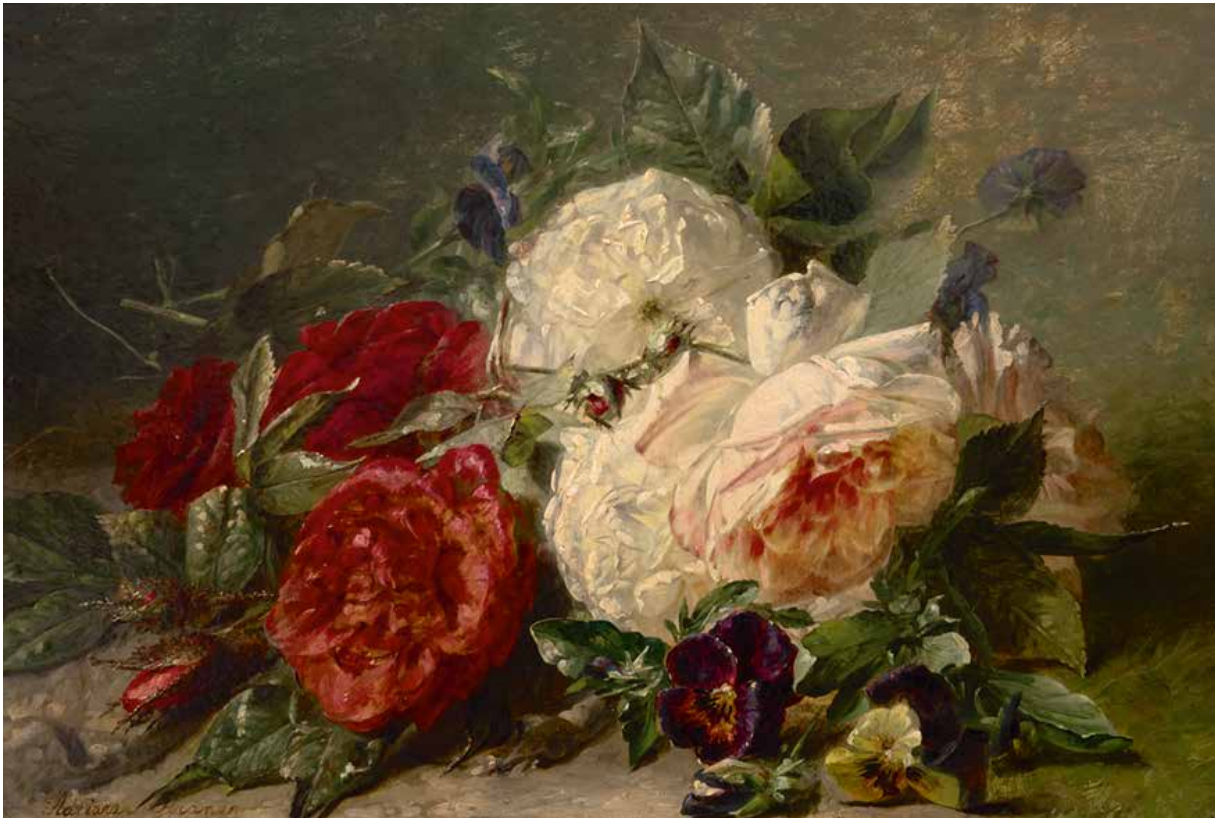
JAN WILLEM VAN BORSELEN 1825 - 1892

Koeien bij het water

Olie op paneel 30 x 43 cm, gesigneerd linksonder

Herkomst: MacConnal-Mason, Londen; William Rodman & Co., Belfast.

Tentoonstelling: Woerden, Stedelijk Museum, *Boeren van toen - De Haagse School in het Groene Hart rond 1900*, 29 mei-10 nov. 2019.

ADRIANA JOHANNA HAANEN 1814 - 1895

Stilleven met rozen en viooltjes

Olie op paneel 26 x 37.5 cm, gesigneerd linksonder

PHILIP LODEWIJK JACOB FREDERIK SADÉE 1837 - 1904

Na het vertrek van de vissers bij Scheveningen

Olie op paneel 20.5 x 32.1 cm, gesigneerd rechtsonder en verso gedateerd 1873

Annotatie verso op etiket: 'Le sousigné declare que le tableau representant Après le depart des pecheurs à Scheveningue est peinte par moi Ph. Sadée La Haye 1873'.

Herkomst: Coll. A.H. Bakker, Den Haag.

Literatuur: H. Janssen e.a., *De Haagse School*, Zwolle 1997, afbeelding pag. 93; E. Geudeker en R.J. te Rijdt, *Meesterwerken uit de Haagse School - Collectie A.H. Bakker*, Zwolle 2015, afbeelding pag. 171, cat. nr. 85.

Tentoonstelling: Scheveningen, Museum Scheveningen, *Zonder vlijt geen zegen. Philip Sadée, schilder uit de Haagse School*, 27 jun.-22 sep. 1990; Rotterdam, Kunsthall, *De Haagse School. Een groots overzicht*, 11 okt.-8 feb. 1997; Kampen, Stedelijk Museum, *De vis wordt duur betaald*, 25 jun.-4 sep. 2005.

JOZEF ISRAELS 1824 - 1911

Kinderen spelend in de branding

Olie op doek 39 x 56 cm, gesigneerd rechtsonder

GERHARD ARIJ LUDWIG 'MORGENSTJERNE' MUNTHE 1875 - 1927

Bomschuiten in de branding

Olie op doek 76 x 63.5 cm, gesigneerd linksonder

WILLEM ROELOFS 1822 - 1897

Hollands polderlandschap

Olie op doek 48 x 74 cm, gesigneerd rechtsonder

JOHANNES BOSBOOM 1817 - 1891

De Grote Kerk in Hattem

Olie op paneel 44 x 36.5 cm, gesigneerd rechtsonder

Herkomst: Kunsthandel P.A. Scheen, Den Haag.

Literatuur: P.A. Scheen, *Lexicon Nederlandse Beeldende Kunstenaars 1750-1880*, Den Haag 1981, afbeelding nr. 401.

Tentoonstelling: Den Haag, Kunsthandel P.A. Scheen, *Zomertentoonstelling Haagse School*, 1971, nr. 8.

LOUIS APOL 1850 - 1936

Winterse boslaan met paard en wagen

Olie op doek 65.5 x 85.5 cm, gesigneerd rechtsonder

Literatuur: S. Veldink, *Louis Apol op Nova Zembla*, Schiedam 2019, afbeelding pag. 93, cat.nr. 71.

Naar zee

Hendrik Willem Mesdag is een van de prominentste kunstenaars van de Haagse School. Toch begint hij zijn carrière niet als schilder, maar als effectenhandelaar. Misschien niet zo wonderlijk: zijn vader is een Groningse bankier. Mesdag is al 35 jaar als hij besluit zijn hart te volgen en zich volledig te richten op de kunst. In Brussel volgt hij een driejarige kunstopleiding. Vanaf het einde van de jaren zestig van de negentiende eeuw legt hij zich toe op het zee- en strandgezicht.

Mesdag wordt beschouwd als een van de beste zeeschilders die ons land ooit gehad heeft. Hij schildert 'als drong de zilte zeelucht onze neusgaten en longen binnen, als voelen wij de frissche strandbries ons door de lokken spelen, als hoorden wij de branding ruischen en bruischen', schrijft een tijdgenoot.

Mesdag heeft honderden zeegezichten gemaakt. Hij schildert de zee in elk seizoen, op elk tijdstip van de dag en bij elk weertype, met of zonder strand, met of zonder boten. Die boten schildert hij op volle zee, in de branding of als ze op het strand werden of waren getrokken, want er is in zijn tijd nog geen haven in Scheveningen.

Op dit schilderij *Bomschuiten op zee* zien we op de voorgrond drie vissersschepen voor de kust van Scheveningen. Het is een winderige, maar zonnige dag. De hoge golven, de wapperende vlaggen maken het een dynamisch schilderij, waarbij het licht prachtig weerkaatst op de branding. Mesdag schildert het moment van vertrek. De zeilen worden gehesen, de vissers maken zich op om eropuit te gaan.

HENDRIK WILLEM MESDAG 1831 - 1915

Bomschuiten op zee

Olie op doek 71 x 57 cm, gesigneerd rechtsonder

Literatuur: J. Poort, *Hendrik Willem Mesdag (1831-1915) Oeuvrecatalogus*, Wassenaar pag. 254, cat. nr. 1897.11.

WILLEM DE ZWART 1862 - 1931

Strandgezicht

Olie op paneel 14.2 x 24.2 cm, gesigneerd rechtsonder

Herkomst: Part. bezit, Schotland; Coll. A.H. Bakker, Den Haag.

Literatuur: T. de Liefde-van Brakel, *Schilderen en wonen op Scheveningen in de Belle Epoque*, Scheveningen 2008, afbeelding pag. 65:
R.J. te Rijdt en E. Geudeker, *Meesterwerken van de Haagse School - Collectie A.H. Bakker*, Zwolle 2015, afbeelding pag. 229, cat.nr. 117.

Tentoonstelling: Den Haag, Muzee Scheveningen, *Schilderen en wonen op Scheveningen in de Belle Epoque*, 4 jul.-21 sep. 2008.

HENDRIK JOHANNES WEISSENBRUCH 1824 - 1903

Ruiter op een jaagpad bij Noorden

Olie op paneel 41 x 30.5 cm, gesigneerd rechtsonder

Herkomst: Kunsthandel E.J. van Wisselingh, Amsterdam.

Literatuur: W. Laanstra en S. Ooms, *J.H. Weissenbruch 1824-1903*, Amsterdam 1992, afbeelding pag. 115, nr.0/40-1; H.P. Bremmer, *Moderne kunstwerken*, 1909, 7e jaargang, afbeelding nr. 2.

GERHARD ARIJ LUDWIG 'MORGENSTJERNE' MUNTHE 1875 - 1927

Bomschuit in de branding

Olie op doek 34 x 24.5 cm, gesigneerd linksonder

JACQUES WITJENS 1881 - 1956

Hollands strandplezier

Olie op paneel 13.3 x 22.9 cm, gesigneerd rechtsonder

D

e Hollandse winters met ijspret en schaatsplezier zijn door de eeuwen heen voor veel kunstenaars een belangrijke inspiratiebron geweest. Dat geldt ook voor Johan Barthold Jongkind.

Jongkind schildert in 1864 dit sfeervolle ijsgezicht aan de oevers van Overschie. Destijds nog een klein dorpje waar vier riviertjes door heen stromen, tegenwoordig een wijk in Rotterdam. Met name door het ijzige kleurgebruik voel je de kou die Jongkind ook gevoeld moet hebben.

Jongkinds carrière is al flink op stoom als hij dit winterse tafereel maakt. Jongkind, die wordt beschouwd als een van de voorlopers van het impressionisme, krijgt op de Tekenakademie in Den Haag les van de vermaarde landschapsschilder Andreas Schelfhout. Die herkent zijn talent onmiddellijk en stuurt hem met een beurs naar Parijs. Jongkind voelt zich al snel thuis bij de culturele elite van de Franse hoofdstad.

In 1848 exposeert Jongkind voor het eerst in de prestigieuze Salon de Paris. Als hij in 1855 door de Salon wordt genegeerd, keert Johan Barthold Jongkind gedesilluseerd terug naar Nederland. Toch blijft Frankrijk trekken. In Normandië ontmoet hij de dan nog jonge schilder Monet. Die is onder de indruk van zijn manier van schilderen, met name zijn luchten, zijn maanhemels en de gezichten op de Seine. Hij beschouwt Johan Barthold Jongkind als een groot voorbeeld.

JOHAN BARTHOLD JONGKIND 1819 - 1891

Gezicht op Nevers

Aquarel en gekleurd krijt 19.3 x 28.5 cm, gesigneerd linksonder

Annotatie rechtsonder: 'Nevers 27 sept 71'.

JOHAN BARTHOLD JONGKIND 1819 - 1891

Schaatsvertier bij Overschie

Olie op doek 35 x 46.5 cm, gesigneerd linksonder en gedateerd 1864

Herkomst: Veiling Parijs, Hôtel Drouot, 11 mrt. 1901; Galerie Charpentier, Parijs, 1958; part. coll. Frankrijk.

Literatuur: A. Stein, *Jongkind-Peintures*, Parijs 2003, afbeelding pag. 158, cat. nr. 319.

JAN BOGAERTS 1878 - 1962

Jong meisje

Gemengde techniek op papier 16.5 x 11.5 cm, gesigneerd linksonder

JAN VOERMAN SR 1857 - 1941

Koeien aan de oever van de IJssel

Gouache en pastel op papier 36.5 x 52.5 cm, gesigneerd rechtsonder met initialen

Tentoonstelling: Zwolle, Museum De Fundatie, *150 jaar Jan Voerman - IJsselschilder*, 25 febr.- 18 aug. 2007.

Vrouw als muze

Het kunstenaarschap zit Albert Roelofs in de genen. Als zoon van Willem Roelofs, de beroemde landschapsschilder van de Haagse School valt de appel niet ver van de boom. Roelofs junior krijgt les van zijn vader, en hij studeert later ook aan de kunstacademies van Den Haag en Brussel. Net als zijn vader schildert Albert Roelofs aanvankelijk landschappen, maar al gauw slaat hij zijn eigen weg in. Het grijze kleurenpalet van de Haagse School ruilt hij in voor een lichter coloriet. Hij schildert in impressionistische stijl overwegend portretten en huiselijke scènes. Roelofs is vooral geliefd vanwege de elegante en gracieuze vrouwen die hij schildert. Zijn vrouw Tjieke is zijn voornaamste muze. Ook zijn drie kinderen poseren regelmatig voor hem. Het innige gezinsgeluk is een grote inspiratiebron.

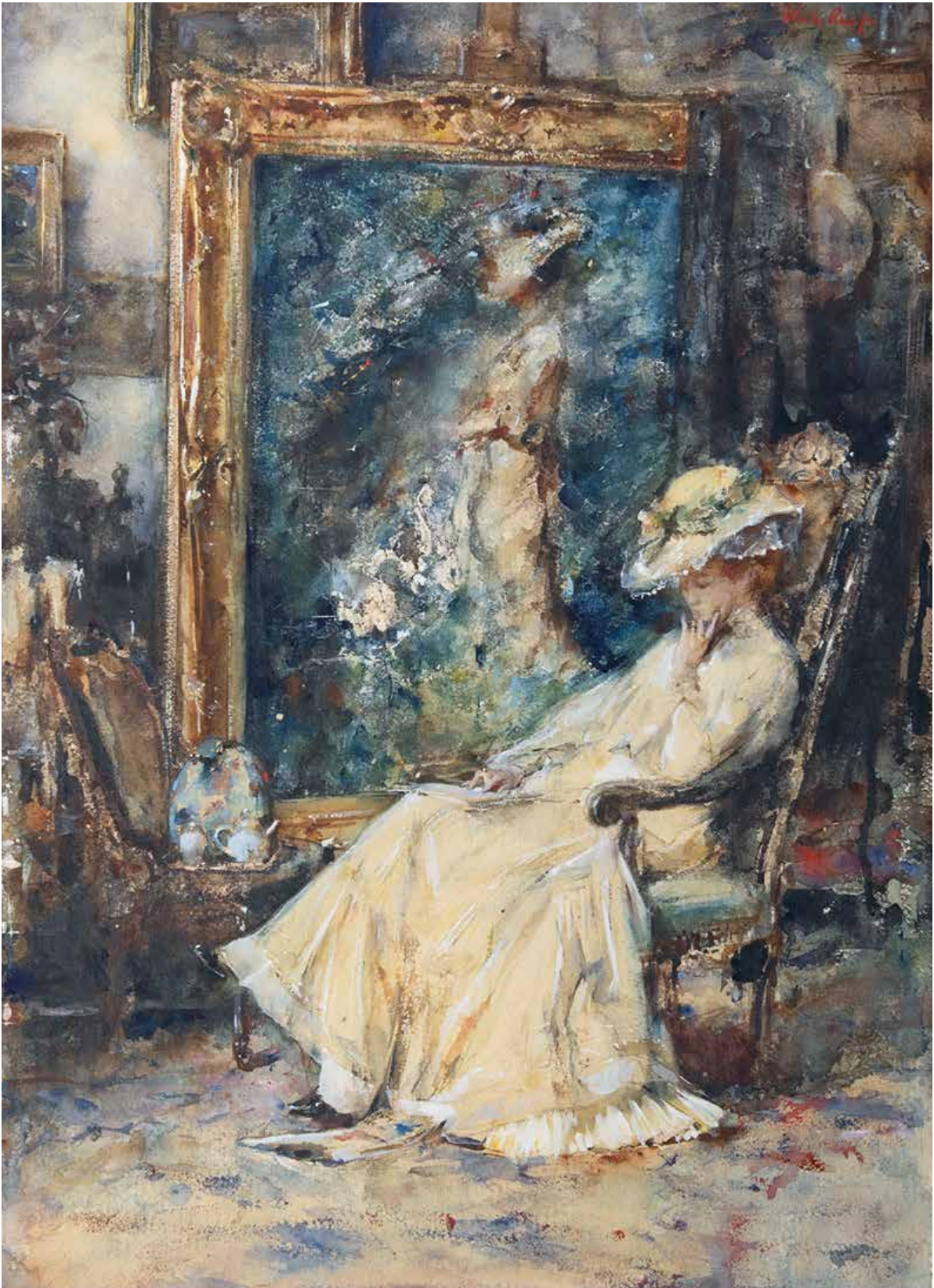
Roelofs heeft ook vele leerlingen onder zijn hoede gehad, waaronder koningin Wilhelmina. Prinses Juliana krijgt als kind les van Tjieke. Roelofs is jong gestorven, hij is slechts 43 jaar geworden. Zijn oeuvre is niet bijzonder groot, waardoor het relatief zeldzaam is dat er een Roelofs op de markt komt.

Dat Roelofs niet alleen een getalenteerd schilder is, maar ook een begenadigd aquarellist, zien we op de hier getoonde *Lezende Tjieke in het atelier van de schilder*. Het is een intiem moment, Roelofs heeft zijn vrouw afgebeeld terwijl ze diep verzonken is in haar boek. Ze lijkt de wereld om haar heen even te zijn vergeten. Wellicht heeft ze net een poseersessie achter de rug, op de achtergrond staat in het atelier een groot schilderij met een poserende Tjieke.

ALBERT ROELOFS 1877 - 1920

Lezende Tjieke in het atelier van de schilder

Aquarel en gouache 70.5 x 50.5 cm, gesigneerd rechtsboven

ANTHONIE PIETER SCHOTEL 1890 - 1958

Vrouw met sigaret

Olie op doek 99 x 80 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '17

JAN HOYNCK VAN PAPENDRECHT 1858 - 1933

Paardenrace bij Duindigt, Wassenaar

Aquarel 42 x 59.5 cm, gesigneerd linksonder

ALBERT ROELOFS 1877 - 1920

Zilverpoetsen

Aquarel en gouache 39 x 24 cm, gesigneerd rechtsonder

NICOLAAS VAN DER WAAY 1855 - 1936

Zwemvertier aan het Vierwaldstättermeer in Gersau, Zwitserland

Olie op doek 47 x 76.5 cm, gesigneerd rechtsonder

Vrouw van de wereld

Isaac Israels is een impressionist pur sang. Met zijn snelle penseelstreken en losse toets is hij een meester in het weergeven van alledaagse taferelen. Vooral het mondaine leven in de stad schildert hij graag. Hij behoort, net als George Breitner, tot de Amsterdamse impressionisten.

Al vroeg wordt zijn talent onderkend. Als hij zestien jaar oud is, maakt hij een schilderij dat nog voordat het af is, gekocht wordt door Hendrik Willem Mesdag. En op zijn achttiende debuteert Israels al in de Salon in Parijs. Hij heeft slechts een blauwe maandag op de kunstacademie gezeten. In wezen is hij autodidact, al krijgt hij enige tijd les in het atelier van zijn vader Jozef Israëls, de beroemde kunstenaar van de Haagse School. Van hem erft hij niet alleen zijn artistieke schildersgenen, maar ook zijn reislustige karakter. Israels maakt vele reizen door Europa. Aan het begin van de eeuw woont hij tien jaar in Parijs. Daar schildert hij dit prachtige portret *Jonge vrouw op een balkon in Parijs*. De zelfbewuste vrouw kijkt naar de straat beneden haar. Haar modieuze blouse en de lucht zijn met brede, trefzekere penseelstreken neergezet. Israels heeft voor dit portret overwegend stemmige grijs-blauwe tinten gebruikt.

In 1923 keert Israels terug naar zijn ouderlijk huis in Den Haag. Het atelier van zijn vader wordt zijn atelier. Het Den Haag van die tijd groeit en bloeit en Scheveningen is een mondaine badplaats. Isaac Israels heeft talloze strandscènes geschilderd, van flanerende dames op de boulevard tot kinderen die op ezeltjes rijden op het strand.

ISAAC LAZARUS ISRAELS 1865 - 1934

Jonge vrouw op een balkon in Parijs

Olie op doek 80 x 60 cm, gesigneerd rechtsonder

FLORIS ARNTZENIUS 1864 - 1925

Wandelen op het Lange Voorhout in Den Haag

Aquarel, gouache en potlood op papier 14 x 9.5 cm, gesigneerd linksonder met initialen

ANTHONIE PIETER SCHOTEL 1890 - 1958

De Herengracht in Amsterdam op een zonnige dag

Olie op doek 80.5 x 101 cm, gesigneerd linksonder

Annotatie verso: 'Heerengracht Amsterdam'.

BEN VIEGERS 1886 - 1947

Bloeiende tulpenvelden

Olie op doek 30 x 40 cm, gesigneerd linksonder

LOUIS SOONIUS 1883 - 1956

Picknicken in het park

Olie op doek op schildersboard 26.8 x 35.6 cm, gesigneerd linksonder en gedateerd 1923

NICO JUNGMANN 1872 -1935

Twee kinderen in de haven van Marken

Gemengde techniek op papier op paneel 86 x 55 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1926

FRITS SCHILLER 1886 - 1971

Gezicht op de Prins Hendrikkade, met de St. Nicolaaskerk in Amsterdam

Olie op doek 90 x 128 cm, gesigneerd rechtsonder

GUSTAVE DE SMET 1877 - 1943

Veldboeket in vaas

Gouache 43 x 30.5 cm, gesigneerd rechtsonder en te dateren omstreeks 1914

JAN SLUIJTERS 1881 - 1957

Liggend naakt op een sofa

Gemengde techniek op papier 25.5 x 46.5 cm, gesigneerd linksonder

HARMEN MEURS 1891 - 1964

Aardappelrooiers

Olie op doek 115.5 x 154 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1916

Annotatie verso: 'Aardappelrooiers'.

Tentoonstelling: Enkhuizen, Zuiderzeemuseum, *Aan tafel*, 2 jun.-7 okt. 2018.

LEO GESTEL 1881 - 1941

Drie vrouwen

Gemengde techniek op papier 33.7 x 26.2 cm, gesigneerd rechtsonder

GERARD RÖLING 1904 - 1981

Stilleven met peren in een tinnen schaal

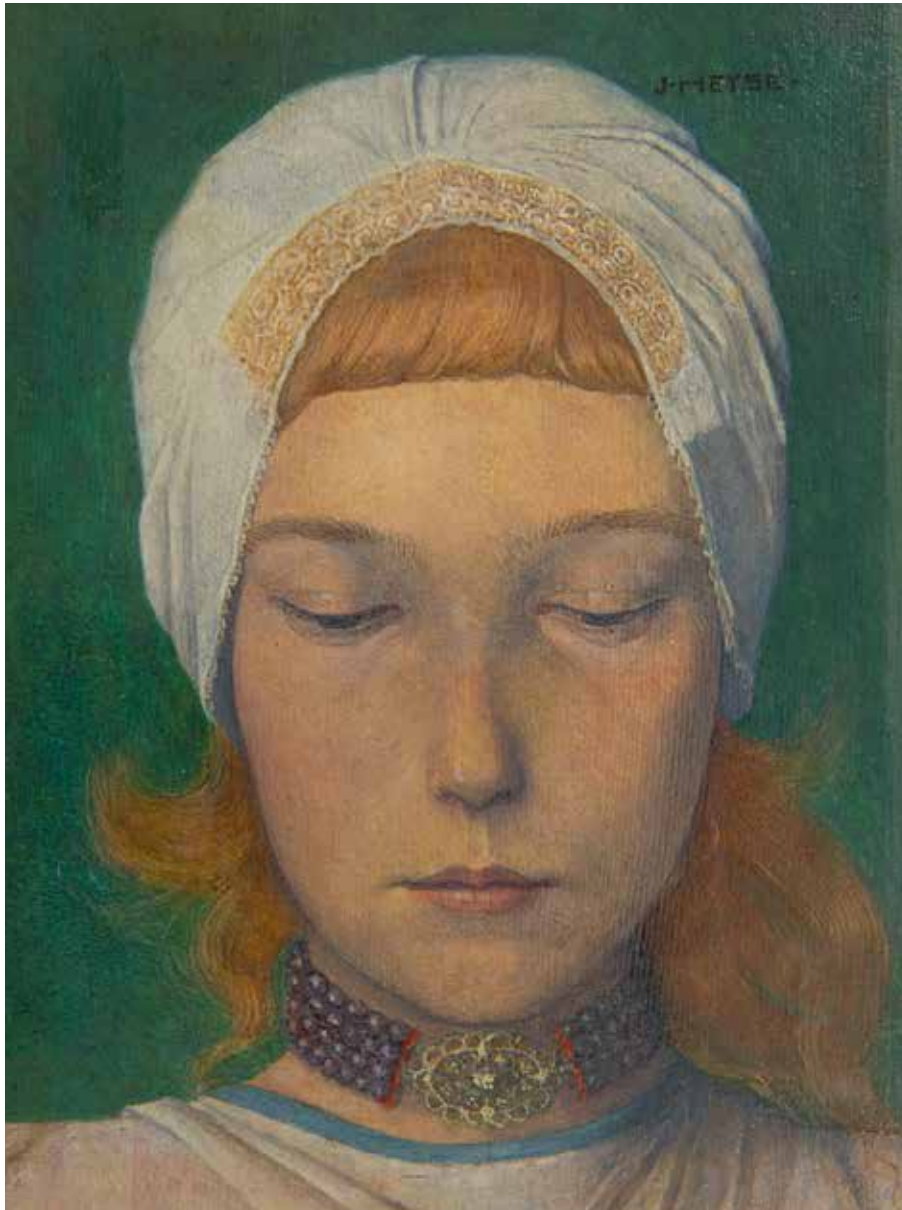
Olie op schildersboard 21 x 26.6 cm, gesigneerd rechtsboven en gedateerd '44

LEO GESTEL 1881 - 1941

Vrouw met zwarte hoed

Pastel en zwart krijt op papier 36 x 26.7 cm, gesigneerd rechtsmidden en te dateren omstreeks 1905

JAN HEYSE 1882 - 1954

Zeeuws meisje

Olie op paneel 14 x 10 cm, gesigneerd rechtsboven

Herkomst: Kunsthandel C.M. van Gogh, Amsterdam.

CO BREMAN 1865 - 1938

Zomers rivierlandschap met boten

Olie op doek 44 x 70 cm, gesigneerd linksonder en gedateerd 1908

PIET VAN DER HEM 1885 - 1961

Avondwandeling

Krijt en gouache op papier 34 x 48.5 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1911

KEES VAN DONGEN 1877 - 1968

Vrouw met zwarte hoed

Zeldzame kleurenlitho 37 x 32.7 cm, met de hand gesigneerd rechtsonder

Literatuur: Jan Juffermans, *Kees van Dongen - Het grafische werk*, Zwolle 2002, uit de serie JL44A, pag. 86.

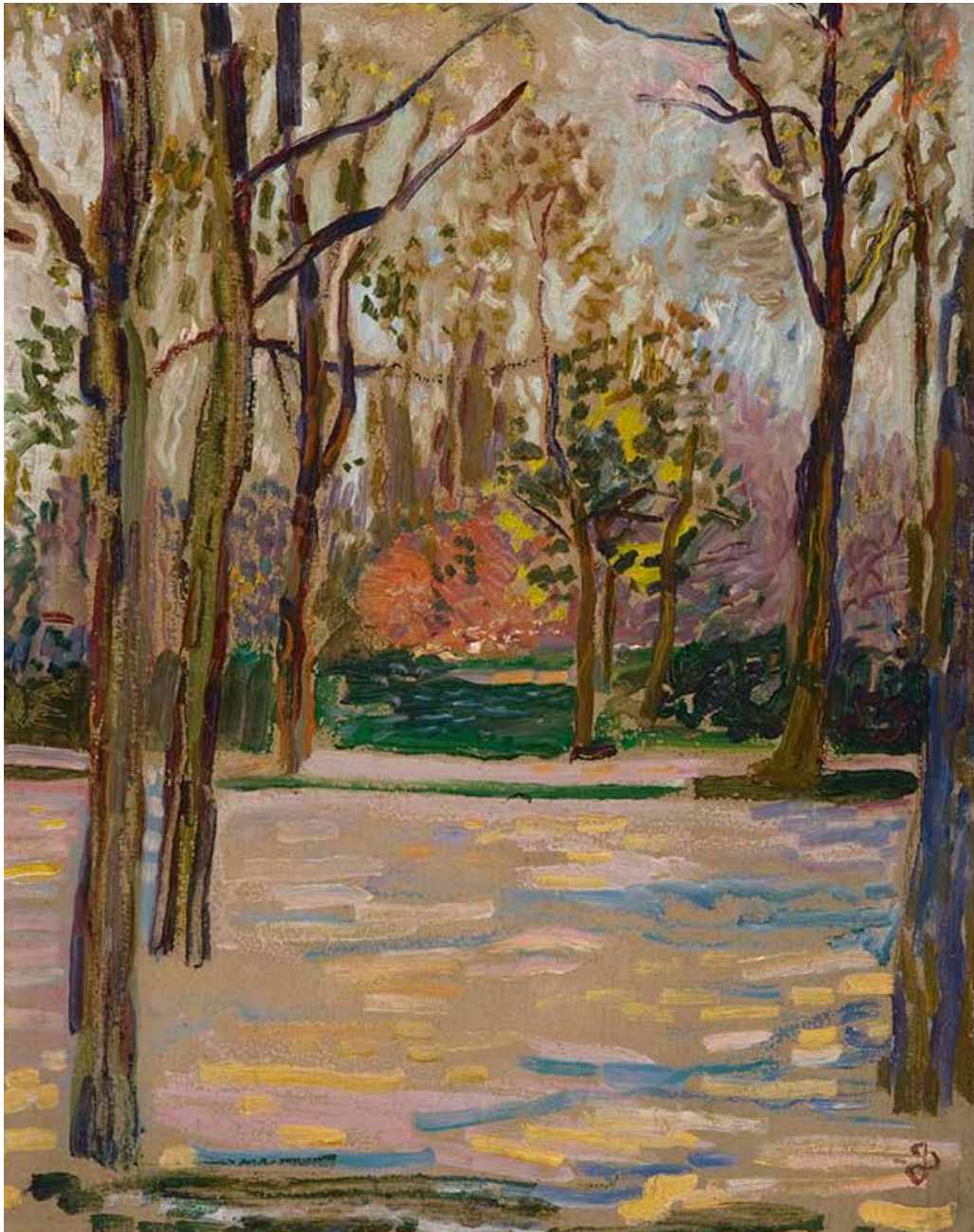

WILLY SLUITER 1873 - 1949

Samen bellen blazen bij huize Heideveld in Laren

Pastel en zwart krijt op papier 48 x 60.5 cm, gesigneerd linksonder en gedateerd 1909

Annotatie linksonder: 'Heideveld Pinksteren Laren'.

JAN SLUIJTERS 1881 - 1957

Laan met bomen

Olie op doek op schildersboard 53 x 42.6 cm, gesigneerd rechtsonder met monogram en te dateren omstreeks 1907

Herkomst: Kunsthandel M.L. de Boer, Amsterdam.

Tentoonstelling: Amsterdam, Kunsthandel M.L. de Boer, *Het Landschap 19e en 20e eeuw*, 17 dec. 1974 -31 jan. 1975, inv.nr. 11069.

Dit schilderij zal worden opgenomen in de te verschijnen catalogue raisonné van de schilder, thans in voorbereiding bij het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie te Den Haag.

HARRIE KUYTEN 1883 - 1952

Gezicht op het Damrak

Olie op doek 81 x 100 cm, gesigneerd rechtsonder

Annotatie verso op het spieraam: 'Damrak Harrie Kuyten'.

Herkomst: Coll. Arnout Colnot, Bergen.

LEO GESTEL 1881 - 1941

Dansend paar

Gemengde techniek op papier 31.8 x 23.8 cm, gesigneerd rechtsonder

JAN VOERMAN JR. 1890 - 1976

Kastanjes met herfstbladeren

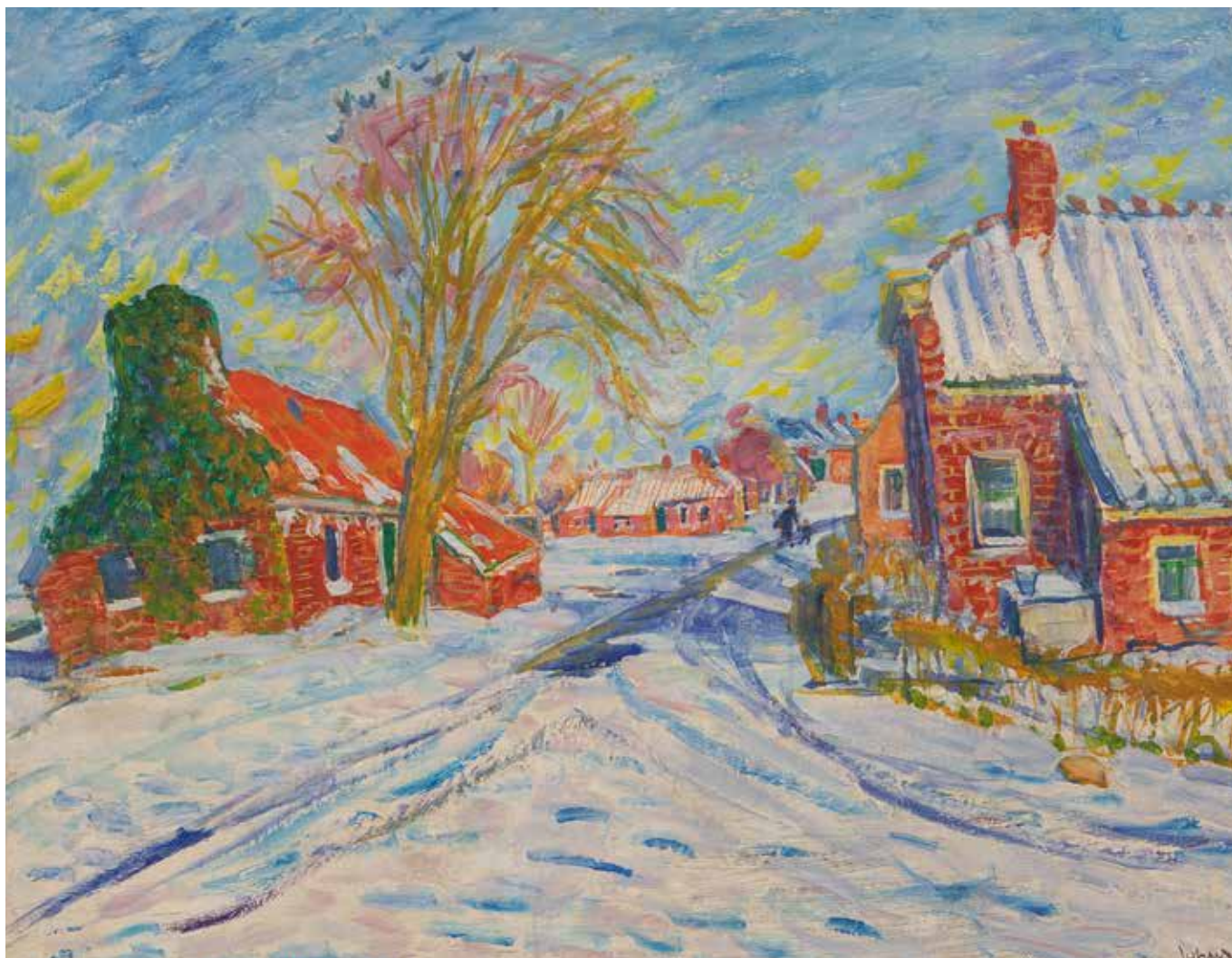
Olie op doek 21.3 x 26.5 cm, gesigneerd rechtsonder met initialen en linksonder gedateerd '41

JEMMY VAN HOBOKEN 1900 - 1962

Twee geiten met een boerderij op de achtergrond

Olie op doek 56 x 53 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '40

JOHAN DIJKSTRA 1896 - 1978

Winters straatje in Sint Annen

Olie op doek 51 x 65 cm, gesigneerd rechtsonder

GEORGE MARTENS 1894 - 1979

Gezicht op het Schuitendiep en de Steentilbrug, Groningen

Olie op doek 40 x 30 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '29

Literatuur: M.J. Martens, *De schilder langs Haven en Waterkant*, Groningen 1987, afbeelding pag. 32.

Tentoonstelling: Groningen, Noordelijk Scheepvaart Museum, *George Martens Water Havens Schepen*, nov. 1987-jan 1988.

JOB HANSEN 1899 - 1960

Zeilwedstrijd op het Paterswoldse meer

Bezinerel op paneel 40 x 60 cm, verso gesigneerd en gedateerd 11 augustus 1936

JAN WIEGERS 1893 - 1959

Boerderij

Wasverf op doek 87 x 90 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '28

Tentoonstelling: Leens, Landgoed Borg Verhildersum, *Kleurendrift, het land van de Ploeg*, 14 apr.-28 okt. 2018, expositie in het kader van 100 jaar Kunstkring de Ploeg.

Op het land

Johan Dijkstra is geboren en getogen in de stad Groningen. Hij is een echte *Gronninger*. Op een kort uitstapje naar Amsterdam na – hij studeert enige jaren aan de Amsterdamse Rijksacademie voor Beeldende Kunsten – is hij zijn leven lang de stad trouw gebleven. Samen met onder meer Jan Wiegers en Jan Altink staat Dijkstra aan de wieg van De Ploeg, het kunstenaarscollectief dat vanaf 1918 de moderne kunst in Groningen een enorme boost heeft gegeven.

Aan het begin van zijn carrière werkt Dijkstra in navolging van Van Gogh, zowel qua stijl als qua onderwerpskeuze. Gaandeweg wordt hij meer beïnvloed door zijn collega's van De Ploeg, met wie hij veel optrekt. Als hij kennismaat met het werk van de Duitse expressionist Ernst Ludwig Kirchner wordt zijn kleurgebruik intenser en zijn toets vrijer; zo vindt hij zijn eigen expressionistische stijl. Tot in de jaren zeventig van de vorige eeuw exposeert hij samen met De Ploeg.

Dit schilderij *Oogstende boer* is gesigneerd en gedateerd, Dijkstra schildert het in 1922, vier jaar na de oprichting van De Ploeg. De kunstenaar trekt er in die tijd veelvuldig op uit om de ongerepte Groningse landschappen en dorpen vast te leggen. Voor Dijkstra ligt de schoonheid in het eenvoudige. Kenmerkend op dit schilderij is de hoge horizon, waarbij de kleine boerderijen als een lang lint langs het korenveld liggen. De boer zwoegt, zwaaiend met zijn zeis, over het land. Het graan is geschilderd met snelle, expressionistische verfstreken en wekt zo de suggestie dat het stevig waait.

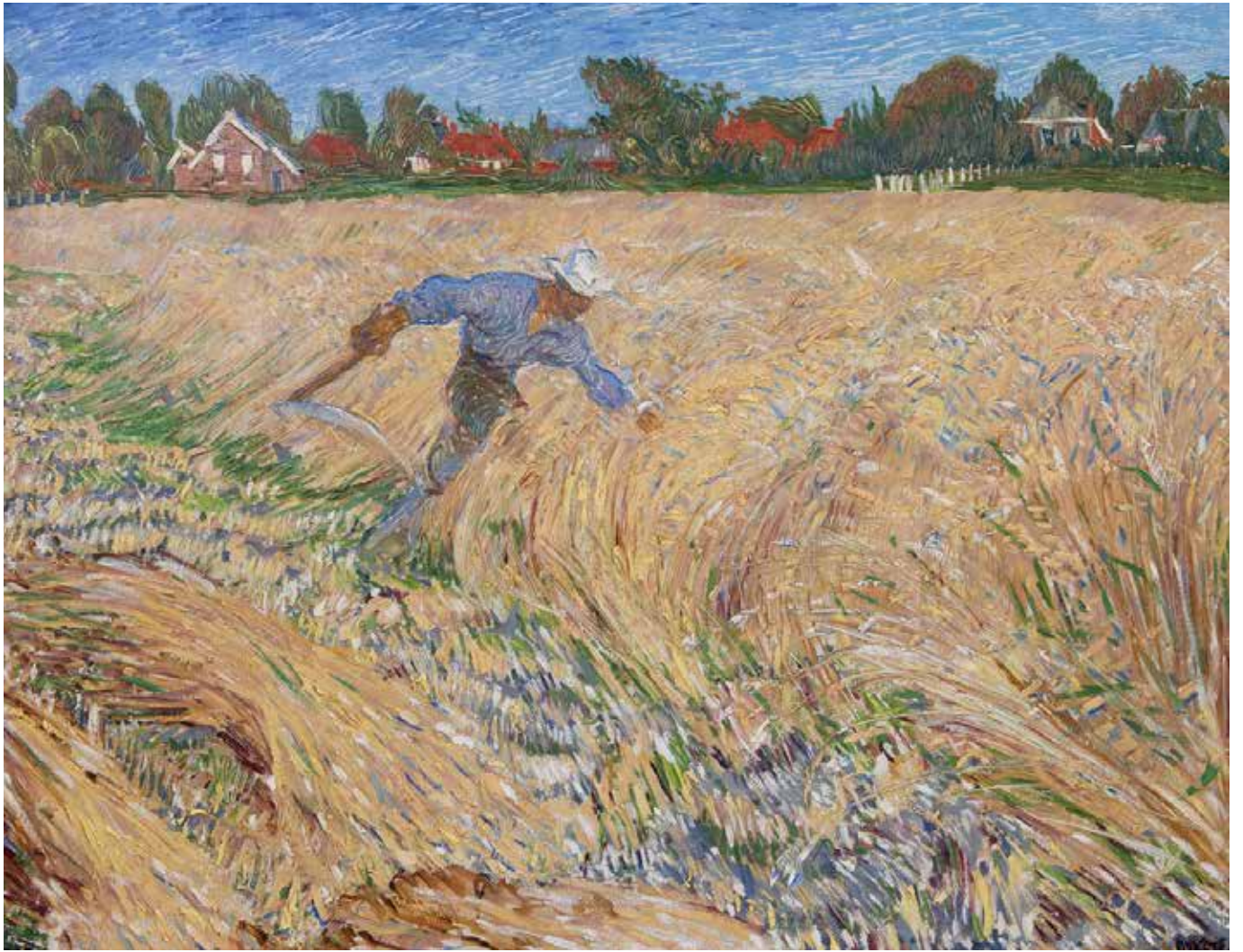
JOHAN DIJKSTRA 1896 - 1978

Oogstende boer

Olie op doek 70.5 x 91 cm, gesigneerd rechtsonder en linksonder gedateerd 1922

Literatuur: K. ter Laan, *Nieuw Gronings Woordenboek*, Groningen 1929, afb. pag. 1154, nr. 365.

Tentoonstelling: Groningen, Groninger Museum, *Johan Dijkstra (1896-1978) Het Overzicht!*, 8 dec. 1996-2 febr. 1997.

BEN WALRECHT 1911 - 1980

Zeilvertier op het Paterswoldse meer

Olie op doek 74 x 74 cm, gesigneerd rechtsonder

JOHAN DIJKSTRA 1896 - 1978

Gezicht op de Antumerweg bij Garnwerd

Olie op doek 60 x 80 cm, gesigneerd rechtsonder

JANNES DE VRIES 1901 - 1986

Landschap bij Westeremden

Olie op doek 60 x 80 cm, gesigneerd linksonder en gedateerd '77

Annotatie verso op spieraam: 'Kleineweg-Westeremden Jannes de Vries'.

BEN WALRECHT 1911 - 1980

De Herestraat in Groningen

Olie op doek 61 x 50 cm, gesigneerd linksonder

HENDRIK VAN STEENWIJK 1864 - 1937

Strandplezier

Olie op doek op schildersboard 29 x 48 cm, gesigneerd rechtsonder

JAN RIJLAARSDAM 1911 - 2007

Wandelend echtpaar

Olie op doek 80 x 60 cm, gesigneerd linksonder

HENK HELMANTEL 1945

Granaatappels in een houten nap

Olie op masonite 41.3 x 53 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1987

HENK HELMANTEL 1945

Stillevan met brood en eieren in een schaal

Olie op masonite 90 x 102 cm, gesigineerd rechtsonder en gedateerd 1991

Annotatie verso: 'H.F.N. Helmantel 3 december A.D. 1991'.

Zonovergoten

Wim Oepts is vooral bekend van zijn geabstraheerde landschappen in zinderende kleurvlakken. Landschappen waarvoor hij inspiratie heeft opgedaan in het zonovergoten zuiden van Frankrijk.

Oepts is autodidact en maakt aanvankelijk vooral hout- en linoleumsneden. Als hij in contact komt met kunstenaar Charley Toorop verandert zijn leven rigoureuus. Toorop ontfermt zich als een 'schildersmoeder' over hem en stimuleert hem om te gaan schilderen. Bovendien maakt Oepts kennis met haar inner circle, met beroemdheden als Gerrit Rietveld, Kurt Schwitters en Pyke Koch. Een stimulerende entourage die bijdraagt aan zijn overtuiging om kunstenaar te worden.

Oepts gaat aan het begin van de jaren dertig naar Parijs, waar hij meteen onder de indruk raakt van de kunst van schilders als Henri Matisse, André Derain en – met name – Paul Cézanne. Hij ontdekt er hoe belangrijk kleur voor hem is. De eerste keer dat hij naar Zuid-Frankrijk reist, is hij overdonderd door het mediterrane licht van Saint-Tropez. Onder invloed van dit Zuid-Franse mediterrane licht verandert zijn kunst drastisch. Het wordt veel kleurrijker en lichter van sfeer. Oepts experimenteert met kleurcontrasten en zijn schilderstoets wordt losser.

De Amsterdammer Oepts voelt zich thuis in Frankrijk. Hij voelt zich er 'bevrijd', zou hij later zeggen. Na enkele omzwervingen besluit hij in 1946 in Frankrijk te gaan wonen en hij blijft er tot aan zijn dood in 1988. Hij overlijdt in Parijs.

De schilderijen van Oepts zijn populair bij particuliere verzamelaars en zijn werk is onder meer opgenomen in de collecties van het Stedelijk Museum in Amsterdam, Kunstmuseum Den Haag en het Museum Henriëtte Polak in Zutphen.

WIM OEPTS 1904 - 1988

Zonnig Zuid-Frans landschap

Olie op doek 50 x 65 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '47

Herkomst: Kunsthandel Huinck & Scherjon, Amsterdam.

Literatuur: M. van Aubel e.a., *Wim Oepts - Monografie en oeuvrecatalogus*, Zwolle 2011, afbeelding pag. 166, cat.nr. SK.106.

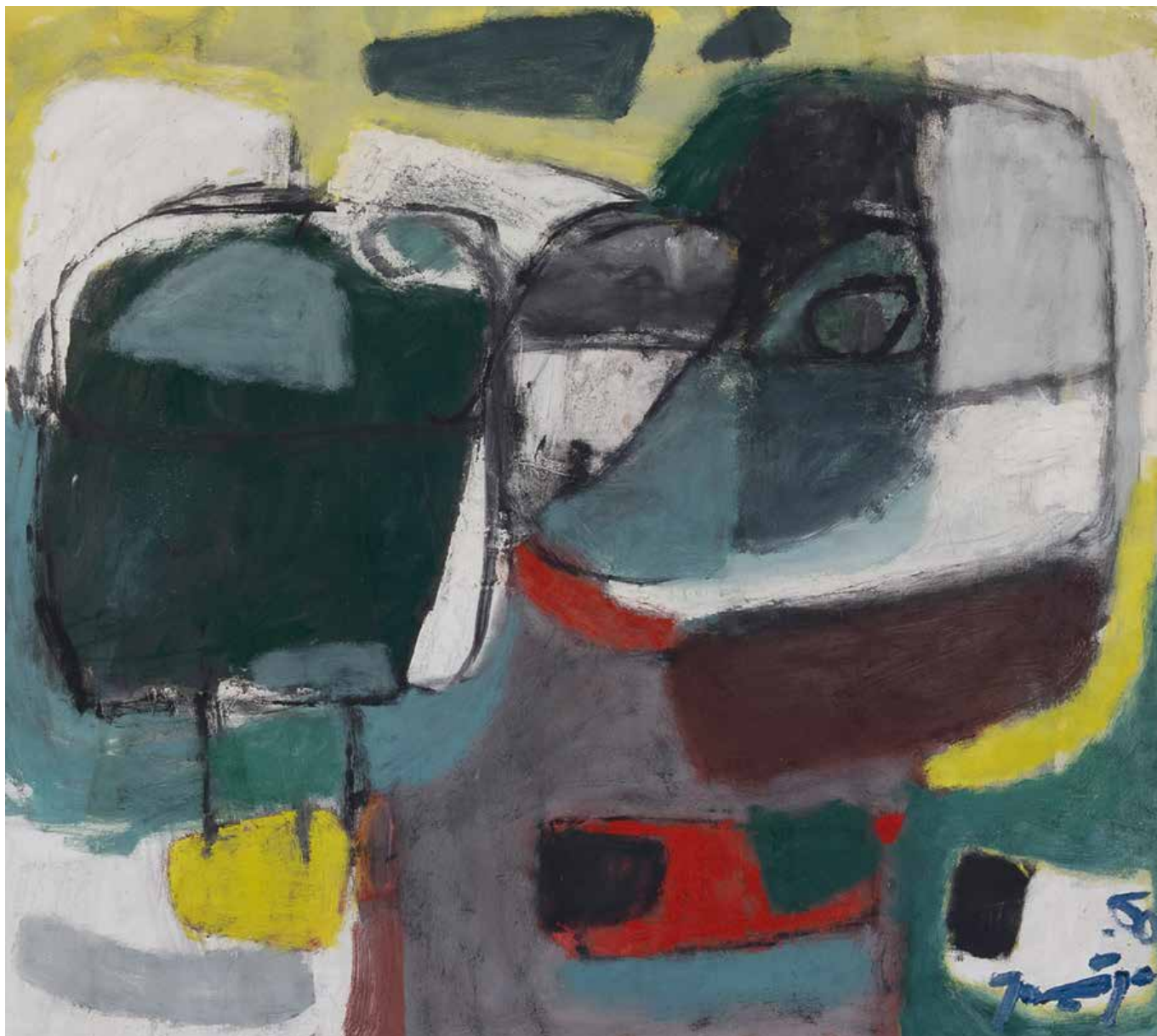
EUGÈNE BRANDS 1913 - 2002

Gekleurde abstracte compositie

Gouache 48 x 42 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '67

Annotatie verso: 'Brands gouache 18.II.'67-II'.

Herkomst: Stichting Beeldende Kunst, Amsterdam.

JAAP NANNINGA 1904 - 1962

Compositie

Olie op doek 80 x 90 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '60

Literatuur: E. Slagter, *Oeuvre-catalogus Jaap Nanninga: schilder, painter, peintre*, Amsterdam 1987, afbeelding IX pag. 47.

Tentoonstelling: Eindhoven, Stedelijk van Abbemuseum, *Nanninga en Lucebert*, 22 apr.-15 mei 1961; Rotterdam, Museum Boymans van Beuningen, 14 dec. 1962-27 jan. 1963; Den Haag, Haags Gemeentemuseum, 12 feb.-24 mrt. 1963; Groningen, *Groninger Museum, Jacob Nanninga, tentoonstelling schilderijen en gouaches*, 23 jun.-12 jul. 1964; Amsterdam, Stedelijk Museum, *Jaap Nanninga*, 15 mei-21 jun. 1964; Arnhem, Gemeentemuseum, *Jaap Nanninga*, 12 feb.-26 mrt. 1966; Haarlem, Vishal, *Nanninga: schilderijen, gouaches*, 1 apr.-15 mei 1966; Den Haag, Gemeentemuseum, 13 mrt.-3 mei 1987; Venlo, Museum Van Bommel-Van Dam, 8 mei-28 jun. 1987; Enschede, Rijksmuseum Twenthe, 11 jul.-30 aug. 1987.

EUGÈNE BRANDS 1913 - 2002

Landschap

Gouache 44.8 x 55.3 cm, gesigneerd linksonder en te dateren 1974

Herkomst: Stichting Beeldende Kunst Amsterdam, nr. 4-184.

GERRIT BENNER 1897 - 1981

Meer met avondzon

Gouache 50 x 64.5 cm, gesigneerd rechtsonder met initialen en te dateren omstreeks 1966

Literatuur: E. van Dooren, *Gerrit Benner*, Harlingen 2005, afbeelding pag. 84-85.

JAAP EGMOND 1913 - 1997

HE III

Muurverf, papier en karton op schildersboard 80 x 80 cm, gesigneerd verso

Annotatie verso: 'HE II Jaap egmond a'veen nov. '75'.

Literatuur: J. Egmond Jr., *Jaap Egmond - In de ban van het licht*, Amsterdam 2018, afbeelding pag. 31.

WILLEM HUSSEM 1900 - 1974

Compositie met rode achtergrond

Olie op doek 80 x 130 cm, gesigneerd middenonder met initialen en gedateerd '66

LUCEBERT 1924 - 1994

Zonder titel

Olie en gouache op papier 82 x 72 cm, gesigneerd rechtsonder

ARMANDO 1929 - 2018

Compositie rood

Olie op doek 80 x 100 cm, verso gesigneerd en gedateerd 8-1-2010

Annotatie verso op het spieraam: 'Zuflucht'.

Herkomst: Galerie Dom 'Arte, Rucphen.

Vakwerk

Ben Akkerman behoort, samen met Jan Schoonhoven, tot een van de belangrijkste en invloedrijkste vertegenwoordigers van de fundamentele schilderkunst in Nederland. Toch heeft het enige tijd geduurd voordat zijn rol in de Nederlandse kunst betekenis krijgt. Op zestienjarige leeftijd gaat hij werken bij de gemeente Enschede. Dat zal hij 46 jaar blijven doen. Akkerman kiest hiermee bewust voor de zekerheid van een vast inkomen.

Akkerman is autodidact en schildert in zijn vrije tijd – ook zelfs als hij tijdens zijn lunchpauzes naar huis gaat. Hij is een laatbloeier; pas in 1973 heeft hij zijn eerste museale tentoonstelling, in Stedelijk Museum Amsterdam. Hij is dan al 53 jaar.

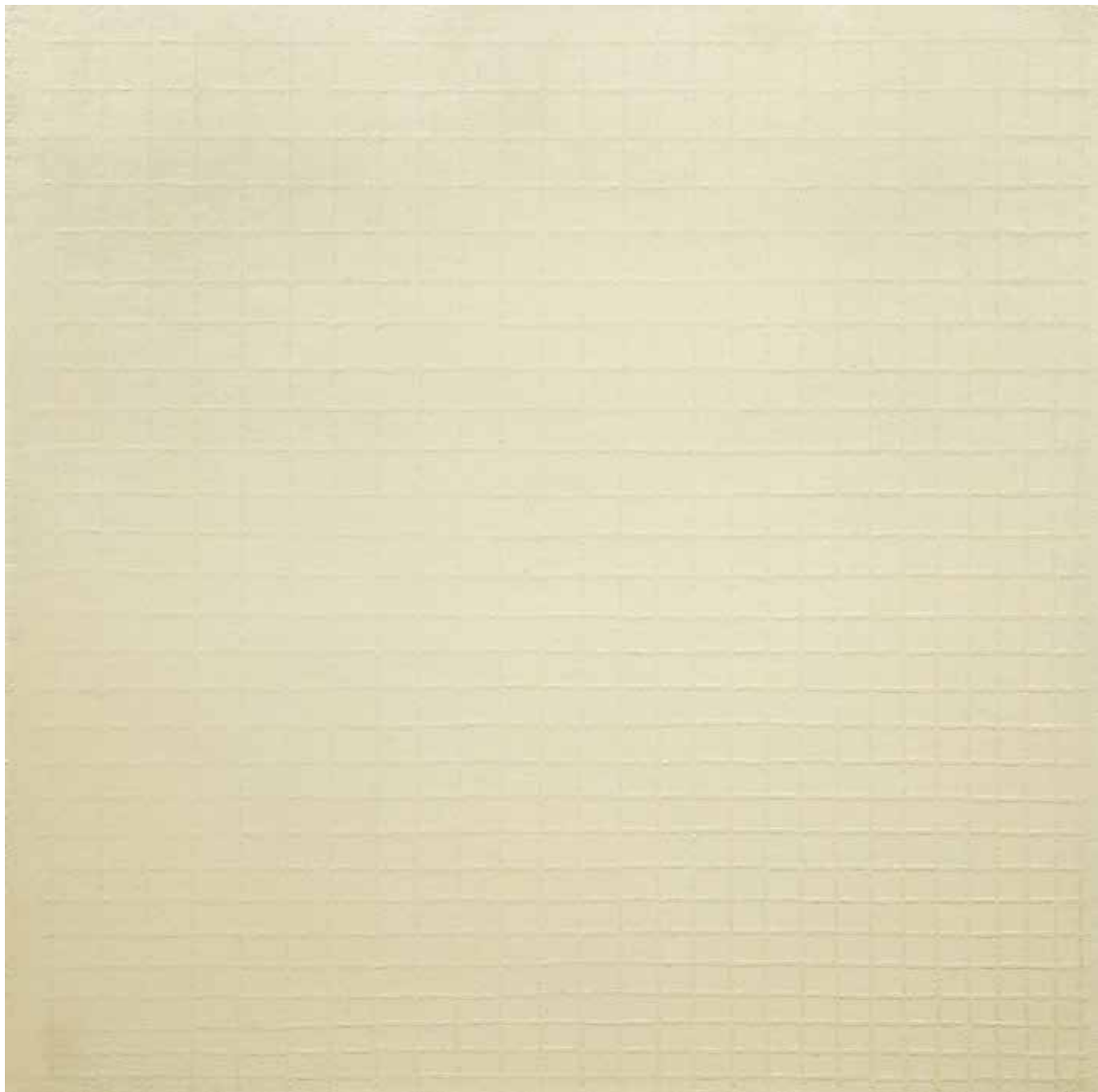
Aanvankelijk speelt het landschap een grote rol in zijn werk, vooral de bomen, akkers en alles wat hij zag in zijn directe omgeving, maar gaandeweg worden zijn schilderijen abstracter. Het gaat hem om lijnen en kleur, om sfeer en licht. Naarmate zijn carrière vordert, worden zijn doeken steeds ingetogener, steeds soberder.

Na zijn pensionering in 1982 heeft hij eindelijk rust en tijd om zich volledig aan zijn schilderkunst te wijden. Hij schildert voornamelijk met sneldrogende acrylverf. Olieverf gebruikt hij zelden. Bijzonder aan zijn werkwijze is dat hij de aangebrachte verflagen weer weg schuurt om ze vervolgens opnieuw dun en transparant aan te brengen. Dat geeft zijn doeken een verfijnde verfhuid. Ook het hier getoonde werk is geschilderd met acryl op doek en paneel. Het is gesigneerd en gedateerd 1985-88. Vakwerk van de bovenste plank.

BEN AKKERMAN 1920 - 2010

Zonder titel

Acryl op doek op paneel 80 x 80 cm, gesigneerd en gedateerd verso 1985-88

JAN ROËDE 1914 - 2007

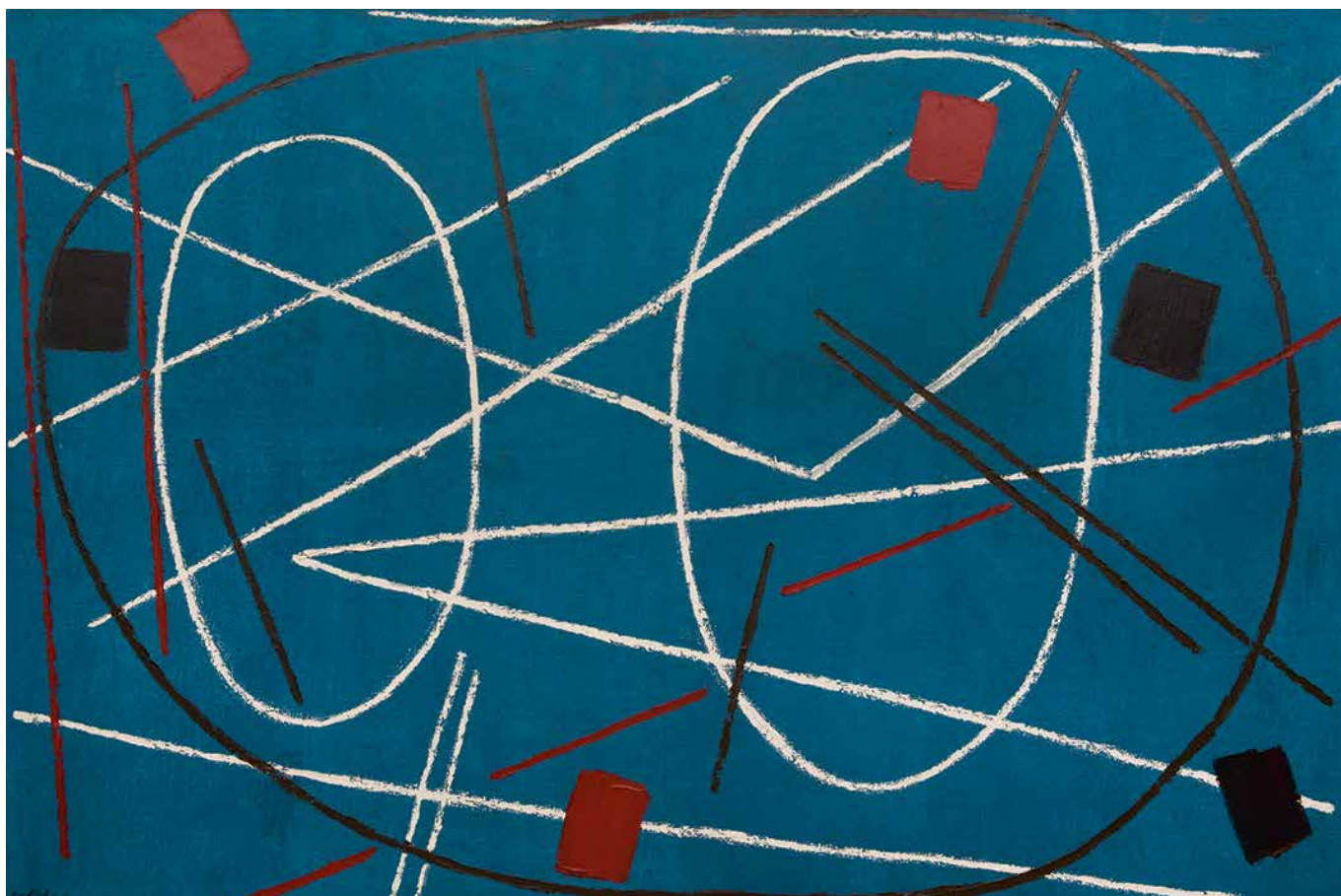
Indische dame en Hollandse vrouw

Olie op doek 47.6 x 62.6 cm, gesigneerd rechtsonder en gedateerd '70

Herkomst: Kunsthandel Knoester, Den Haag.

Literatuur: M. Walraven, *Jan Roëde*, Den Haag 1988, afbeelding pag. 37; E. Slagter, *Jan Roëde schilder*, Venlo 1999, afbeelding pag. 41.

Tentoonstelling: Den Haag, Haags Gemeentemuseum, *Nieuwe Haagse School*, 5 apr.-28 sep. 2003.

WILLEM HUSSEM 1900 - 1974

Compositie blauw

Olie op doek 135 x 200 cm, gesigneerd linksonder met initialen en gedateerd '64

Literatuur: H. Steenbruggen, *Willem Hussem - Tussen schrift en leegte*, 1994, afbeelding pag. 104, cat.nr. 91.

MARC MULDER 1958

Twee vissen

Olie op doek 50 x 60 cm, gesigneerd rechtsonder met initiaal

Annotatie verso: '2 vissen 26 07 03 Marc M.'

MARC MULDER 1958

Roosvenster

Olie op doek 120 x 50 cm, gesigneerd rechtsonder met initiaal

Annotatie verso: 'Marc Mulders juni 99 Roosvenster XI'.

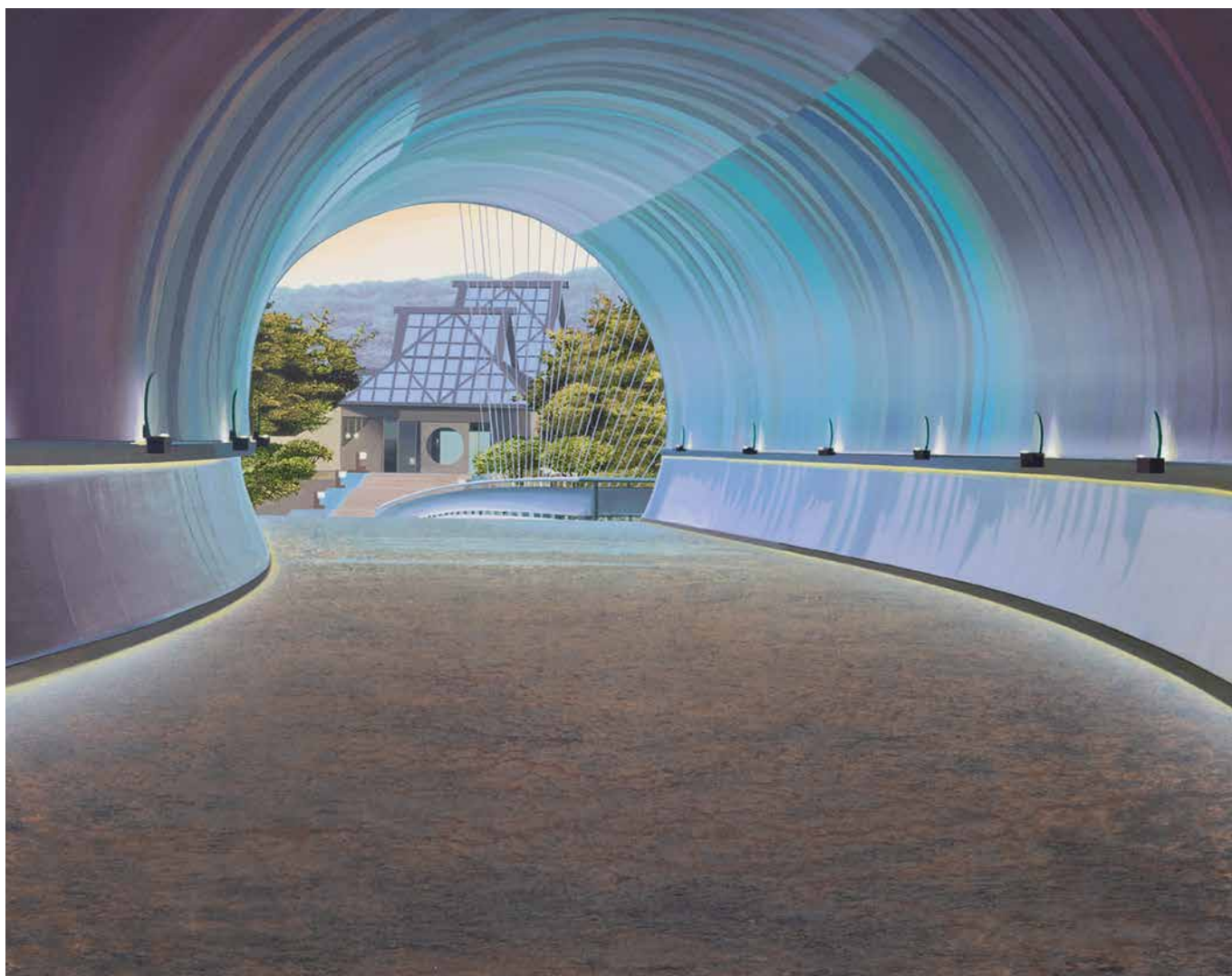

WILLEM VAN ALTHUIS 1926 - 2005

Horizon helderblauw

Olie op doek 41 x 24 cm

Herkomst: rechtstreeks van de familie van de schilder.

WILLEM VAN VELDHIJZEN 1954

Toegang tot het Mihomuseum, Kyoto (Japan)

Olie op doek 80 x 100 cm, verso gesigineerd en gedateerd 2004

Literatuur: M. Biesheuvel e.a., *Willem van Veldhuizen - Almost Unreal*, Schiedam 2019, afbeelding pag. 55.

Bloemenweide

Marc Mulders is een multitalent; hij is schilder, aquarellist, fotograaf en glazenier. De beslissing om te verhuizen van de hectiek van de Tilburgse binnenstad naar de serene rust van een afgelegen, landelijke omgeving heeft grote invloed gehad op zijn werk. Zijn kleurenpalet is lichter geworden. De zware, donkere kleuren van weleer hebben plaatsgemaakt voor levendig wit, geel en pasteltinten als lila en roze. Dat is ook mooi te zien in dit recente schilderij *A garden path* uit 2019.

In zijn fantastische atelier, een grote boerenschuur op landgoed Baest gelegen tussen Tilburg en Eindhoven, kijkt Mulders uit over weelderige bloemenvelden. Hij heeft de bloemen die hij ziet vanuit zijn atelier geabstraheerd tot spannende composities in pasteltinten, boordevol details. De schilderijen van Mulders zijn in de loop der tijd abstracter geworden, maar nog steeds speelt de rijkheid en de schoonheid van de natuur een bezielende rol.

De Franse impressionist Claude Monet is voor de kunstenaar een belangrijke inspiratiebron. Niet verwonderlijk dus dat Mulders zijn eigen tuin 'my own private Giverny' noemt, een verwijzing naar de beroemde tuinen van Monet in Giverny, het charmante Franse dorp zeventig kilometer ten westen van Parijs waar volgens Monet het mooiste licht van de wereld schittert.

Mulders is ook een groot bewonderaar van Helen Frankenthaler (1928-2011), de Amerikaanse abstract-expressionistische kunstenaar die beroemd is om haar vloeiende vormen. Net als Frankenthaler zet Mulders tegenwoordig zijn schilderijen met verdunde verf op, om vervolgens daaroverheen de verf vol en pasteus aan te brengen.

MARC MULDER 1958

A garden path

Olie op doek 170 x 200 cm, gesigneerd rechtsonder met initiaal en verso gedateerd 2019

INDEX

Akkerman, B.	87	Martens, G.	63
Althuis, W. van	92	Mesdag, H.W.	23
Apol, L.F.H.	21	Meurs, H.	48
Armando	85	Mulders, M.	90, 91, 95
Arntzenius, P.F.N.J.	40	Munthe, G.A.L.	18, 26
Benner, G.	81	Nanninga, J.	79
Bogaerts, J.	30	Oepts, W.A.	77
Borselen, J.W. van	14	Roëde, J.	88
Bosboom, J.	20	Roelofs, O.W.A.	33, 36
Brands, E.A.M.	78, 80	Roelofs, W.	19
Breman, C.	53	Röling, G.V.A.	50
Dongen, K. van	55	Roosenboom, M.	12
Dijkstra, J.	62, 67, 69	Rijlaarsdam, J.	73
Egmond, J.	82	Sadée, P.L.J.F.	16
Gestel, L.	49, 51, 59	Schelfhout, A.	10
Haanen, A.J.	15	Schotel, A.P.	34, 41
Hansen, J.	64	Soonius, L.	42
Helmantel, H.	74, 75	Schiller, F.	45
Hem, P. van der	54	Smet, G. de	46
Heyse, J.	52	Sluijters, J.C.B.	47, 57
Hoboken, J. van	61	Sluiter, W.	56
Hoyneck van Papendrecht	35	Springer, C.	6
Hulk, A.	5	Steenwijk, H. van	72
Hussem, W.	83, 89	Veldhuizen, W. van	93
Israels, I.L.	39	Verschuur, W.	7
Israels, J.	17	Viegers, B.	42
Jongkind, J.B.	28, 29	Voerman jr, J.	60
Jungmann, N.	44	Voerman sr, J.	31
Kate, M. ten	13	Vries, J. de	70
Kleijn, L.J.	9	Waay, N. van der	37
Koekkoek, J.H.B.	11	Walrecht, B.	68, 71
Kruseman, F.M.	4	Weissenbruch, H.J.	25
Kuyten, H.J.	58	Wiegiers, J.	65
Leickert, C.H.J.	8	Witjens, J.	27
Lucebert	84	Zwart, W. de	24

COLOFON

Samenstelling | Anna Smit-Loor
Kunsthistorisch onderzoek | Arie Bakker
Teksten | Ellen Leijser
Vormgeving | Frank de Wit

Portretfoto | Hans Westerink, Zwolle
Fotografie & lithografie | Benno Slijkhuis
(Wilco Art Books, Amersfoort)
Druk | Wilco Art Books, Amersfoort